

මානව අයිතිවාසිකම පිළිබඳ විශ්ව ජර්නාලනය

1948 සොම්බර් මස 10 වෙනි දින එක්සත් ජාතීන්ගේ මහා මණ්ඩලයෙන් සම්මත කරනු ලැබූ ජර්නාලයට පත් කළ මානව අයිතිවාසිකම පිළිබඳ විශ්ව ජර්නාලනය මෙහි අන්තර්ගත වේ. මෙම ඓතිහාසික සිද්ධියෙන් මෙම ජර්නාලනයේ අඩංගු වගන්ති ජර්වාරයට පත් කරන මෙන් ද “ඒ ඒ රටවල පවතින දේශපාලන තත්ත්වය පිළිබඳව වෙනසක් නොකර මෙම ජර්නාලනය ජර්ධාන වශයෙන් පාසළ හා අධ්‍යාපන ආයතනයන් මගින් පැතිර වීමට, ජර්දර්ශනය වීමට, පාඨනය කරවීමට හා පැහැදිලි කරවීමට සලස්වන මෙන්ද” එක්සත් ජාතීන්ගේ මහා මණ්ඩලය විසින් සියලුම සාමාජික රාජ්‍යයන් ගෙන් ඉල්ලා සිටින ලද්දේය.

පූර්විකාව

ලෝකයේ පවත්නා නිදහස, යුක්තිය සහ සාමය යන්නෙහි පදනම මිනිස් පවුලේ සියලු දෙනාගේ ම සහජ ගුණිතය හා අත්සතු කළනොහැකි වූ සම අයිතිවාසිකම පිළිගැනීම වන හෙයින් ද,

මානව අයිතිවාසිකම නොතැකීම හා අවහිරව ලක්කිරීමේ ජර්නිප්ලයක් වශයෙන් මිනිස් වර්ගයාගේ හෘදය සාක්ෂිය සාහසික පිඩනයට භාජනය කෙරෙන මලේච්ඡ කෲරකම සිදුවී ඇති හෙයින් ද, මිනිස් වර්ගයාට අදහස් ජර්කාශ කිරීමේ හා විශ්වාස ඇදහිලි දැරීමේ නිදහසත්, බියෙන් හා අහඹිහකමින් තොරවීමේ නිදහසත් හුක්ති විදීමට හැකි ජර්ජාවක් ඇරඹීම පොදු ජනතාවගේ ශ්රේෂ්ඨතම අපේක්ෂාව ලෙස ජර්කාශයට පත් වී ඇති හෙයින් ද,

දුෂ්ඨ පාලකයන්ට හා පරිපිඩනයන්ට විරුද්ධව අන්තිම ක්රියා මාර්ගයක් වශයෙන් කැරලි කෝලාහල ඇති කිරීමට මිනිසා පෙළඹවීම වැළැක්වීමට නම තිබී මගින් මානව අයිතිවාසිකම ආරක්ෂා කරදීම අත්‍යාවශ්ය වන හෙයින් ද,

ජාතීන් අතර මිත්ර සමබන්ධතා තවදුරටත් වර්ධනය කිරීම අත්‍යාවශ්ය වන හෙයින් ද,

මූලික මානව අයිතිවාසිකම කෙරෙහිත්, මිනිසාගේ ගුණිතය හා අගය කෙරෙහිත්, ස්ත්රී පුරුෂ දෙපක්ෂයේ සමාන අයිතිවාසිකම කෙරෙහිත්, තම විශ්වාසය හා හක්තිය එක්සත් ජාතීන්ගේ සාමාජික ජාතීන් විසින් ජර්ජුප්තියෙහි ස්ථිර ලෙස තැවත පිළිගෙන ඇති හෙයින් ද, සමාජ ජර්ගතිය හා වඩා යහපත් ජීවන තත්ත්වයක් වඩා පුලුල් ලෙස වර්ධනය කිරීමට අධිෂ්ඨානය කර ඇති හෙයින්ද,

මානව අයිතිවාසිකම හා මූලික ස්වාධීනත්වයන් කෙරෙහි විශ්ව ගුණිතයත්, ඒවා රැක දීමත් එක්සත් ජාතීන්ගේ සංවිධානයේ සහයෝගිත්වයෙන් වර්ධනය කිරීමට සාමාජික රාජ්‍ය ජර්නිඤ දී ඇති හෙයින් ද,

ඒ ජර්නිඤව පරිපූර්ණව සාක්ෂාත් කර ගැනීම සඳහා මෙම අයිතිවාසිකම හා ස්වාධීනතා පිළිබඳව පොදු අවබෝධය ලබා ගැනීම අතීශයින් වැදගත් වන හෙයින් ද,

එක්සත් ජාතීන්ගේ මහා මණ්ඩලය මෙසේ ජර්කාශ කර සිටී.

මානව අයිතිවාසිකම පිළිබඳ මෙම විශ්ව ජර්කාශනය සමාජය, සෑම පුද්ගලයෙකු හා සංවිධානයක් විසින් නිරන්තරයෙන්ම සිහිපත් කෙරෙමින් සකල ජනතාවන්ට හා සියලු ජාතීන්ට සාක්ෂාත් කරගත යුතු පොදු තත්ත්වයක් වශයෙන් අධ්‍යාපනයෙන් හා අධ්‍යයනයෙන් මෙම අයිතිවාසිකම හා ස්වාධීනත්වයන් ගරු කළ යුතුයයි ද, ජාතික වූත්, ජාත්‍යන්තර වූත්, ජර්ගතිශීලී වීඩිවිධාන මගින් මේ හිමිකම සාමාජික රටවල මෙන්ම ඒවායේ බලයට අවනත සෙසු රටවල ජනතාව අතර ද අගය කිරීමට සලස්වීමෙන් ලෝකය මුලුල්ලේම ඒ පිළිබඳ ගුණිතය හා ක්රියාකාරිත්වය සැලකිය යුතුයයි ද ජර්කාශ කර සිටී.

1 වන වගන්තිය

සියලු මනුෂ්යයෝ නිදහස්ව උපත ලබා ඇත. ගුණිතයෙන් හා අයිතිවාසිකමවලින් සමාන වෙති. යුක්ති අයුක්ති පිළිබඳ හැඟීමෙන් හා හෘදය සාක්ෂියෙන් යුත් ඔවුන්, ඔවුනොවුන්ට සැළකිය යුත්තේ සහෝදරත්වය පිළිබඳ හැඟීමෙනි.

2 වන වගන්තිය

ජාති, වංශ, වර්ණ, ස්ත්රී පුරුෂ භාවය, භාෂාව, ආගම, දේශපාලන ආදී කවර බෙදුයක් හෝ සමාජ, ජාතික, දේපළ, උපත ආදී කවර තත්ත්වයක විශේෂයක් හෝ නොමැතිව මෙ ජර්කාශනයේ සඳහන් සියලු හිමිකමවලට හා ස්වාධීනත්වයන්ට සෑම පුද්ගලයකුම උරුම වන්නේය.

තවද යම් පුද්ගලයකු අයත්වන රටේ දේශපාලන, නීතිමය හෝ ජාත්‍යන්තර තත්ත්වයන් පිළිබඳ කිසිදු විශේෂයක් ද ඒ රටේ ස්වාධීන, භාරකාර, අස්වාධීන ආදී කවර තත්ත්වයක් පිළිබඳ විශේෂයක් ද නොමැතිව මේ හිමිකම ඔහු සතු වන්නේය.

3 වන වගන්තිය

සෑම පුද්ගලයෙකුටම ජීවත්වීමටත් නිදහස්ව සිතීමටත් පෞද්ගලික ආරක්ෂාවටත් හිමිකම ඇත්තේය.

4 වන වගන්තිය

කිසිම පුද්ගලයෙකු වහල් කමෙහි හෝ බන්ධනයෙහි (දාසත්වයෙහි) නොරැඳවිය යුතුය. සෑම ආකාරයකම වහල් වෙළඳාම හා වහල්කම තහනම වන්නේය.

5 වන වගන්තිය

කිසිම පුද්ගලයකු වධ හිංසාවට හෝ කෲර, අමානුෂික පහත් සැළකිල්ලකට හෝ දඬුවමකට හෝ භාජනය නොකළ යුතුය.

6 වන වගන්තිය

සෑම අවස්ථාවකදී ම නීතිය ඉදිරියේ පුද්ගලයකු වශයෙන් පිළිගනු ලැබීමේ අයිතිය සෑම කෙනෙකුම සතුය.

7 වන වගන්තිය

සියල්ලන්ම නීතිය ඉදිරියෙහි එකිනෙකාට සමාන වන අතර, නීතියේ ආරක්ෂාව ලැබීමට කිසිදු විශේෂයක් නොමැතිව, සියල්ලෝම හිමිකම ලබති, මෙ ජර්කාශනයට පටහැනි ලෙස කෙරෙන ඕනෑම අසාධාරණයකින් ආරක්ෂා වීමේ අයිතියත් එබඳු අසාධාරණයන්ට පෙළඹවීමෙන් ආරක්ෂාවීමේ අයිතියත් සියල්ලන්ටම හිමි වේ.

8 වන වගන්තිය

ආණ්ඩුක්රම ව්‍යවස්ථාවලින් හෝ නීතියෙන් හෝ ජර්දානය වී ඇති මූලික මිනිස් අයිතිවාසිකම උල්ලංඝනය කිරීමකදී බලධාරී ජාතික අධිකරණයකින් ජර්නිකර්ම යොදා ගැනීමේ හිමිකම සෑම පුද්ගලයකු සතු වේ.

9 වන වගන්තිය

බලහත්කාරයෙන් අත් අඩංගුවට ගැනීමට හෝ අත් අඩංගුවේ රඳා තැබීමට හෝ පිටුවහල් කිරීමට හෝ කිසිම පුද්ගලයකු භාජනය නොකළ යුතුය.

10 වන වගන්තිය

තමන්ගේ අයිතිවාසිකම හා යුතුකම පිළිබඳව හෝ තමන්ට විරුද්ධව යම් අපරාධ වෝදනාවක් පිළිබඳව හෝ නිශ්චය කිරීම සඳහා සාධාරණ වූත්, විවාත වූත්, ස්වාධීන අපක්ෂපාත නඩු විභාගයකට සෑම තැනැත්තකුම පූර්ණ සමානත්වයෙන් යුක්තව හිමිකම ලබයි.

11 වන වගන්තිය

දණ්ඩන වරදක් සම්බන්ධයෙන් වෝදනා ලැබ සිටි සෑම පුද්ගලයෙකුටම, නීත්‍යානුකූල විවාත අධිකරණ විභාගයකින් වරදකරු බව ඔප්පුවන තෙක් නිර්දෝෂියකු ලෙස සලකනු ලැබීමටත්, ඒ අධිකරණයේදී තම නිදහසට කරුණු පෙන්වා සිටීමට වුවමනා සියලු අවශ්යතා නොඅඩුව ලැබීමටත්, හිමිකම ඇත්තේය.

යම් වරදක් හෝ ජර්මාද දෝෂයක් කිසිවකුගෙන් සිදු වූ අවස්ථාවේදී එම කාලයේ පවතින ජාතික හෝ අන්තර්ජාතික නීතියෙහි එම වරද හෝ ජර්මාද දෝෂය දණ්ඩනය වරදක් සේ නොසඳහන්ව පැවති නම එම වරදට හෝ ජර්මාද දෝෂයට ඔහු වරදකරුවකු ලෙස නොසැළකිය යුතුය. දණ්ඩන වරද කළ කාලයේදී වලංගු පැවති දඬුවමකට වඩා වැඩි දඬුවමක් එවැනි වරදකරුවකු උදෙසා නොපැනවිය යුතුය.

12 න වගන්තිය

කිසිම පුද්ගලයකුගේ පෞද්ගලික ජීවිතයට (රාජ්‍ය භාවයට) පවුලට, නිවසට හෝ ලිපි ගනුදෙනුවලට බලෙන් ඇහිලි ගැසීම හෝ ගුණිතයට හෝ වැදගත් භාවයට පහර ගැසීම හෝ නොකළ යුතුය. එබඳු ඇහිලි ගැසීම හෝ පහර ගැසීමවලට විරුද්ධව නීතියේ රැකවරණ ලැබීමේ අයිතිය සෑම පුද්ගලයකු සතුව ඇත.

13 වන වගන්තිය

සෑම පුද්ගලයකුටම තම රාජ්‍ය සීමාව ඇතුළත නිදහසේ ගමනාගමනයට හා පදිංචියට හිමිකම තිබේ.

ස්වකීය රට ද ඇතුලුව කවර දේශයකින් හෝ ඉවත්ව යාමටත්, තම රටට ආපසු පැමිණීමටත් සෑම පුද්ගලයකුටම හිමිකම ඇත.

14 වන වගන්තිය

පරිපිඩනයන්ගෙන් මිදී විදේශයක අභ්‍යාරක්ෂාව සෙවීමට හා එය හුක්ති විදීමට සෑම පුද්ගලයකුටම හිමිකම ඇත.

දේශපාලනය නොවූ අපරාධවලින් උද්ගතවන වෝදනා හා එක්සත් ජාතීන්ගේ අරමුණුවලට පටහැනි ක්රියාවන් නිසා පැන නැගින වෝදනාවලට ලක් වූවන් සම්බන්ධයෙන් යට කී හිමිකම ක්රියාත්මක නොවනු ඇත.

15 වන වගන්තිය

සෑම පුද්ගලයකුටම ජාතිකත්වයකට හිමිකම ඇත.

කිසිම පුද්ගලයකු සතු ජාතිකත්වය බලෙන් අහෝසි නොකළ යුතු අතර, ඔහුගේ ජාතිකත්වය වෙනස් කිරීමට ඔහුට ඇති අයිතිය පැහැර නොගත යුතුය.

16 වන වගන්තිය

පුර්ණ වියට පත් සියලු ස්ත්රී පුරුෂයන්ට ජාතිය, ජාතිකත්වය හෝ ආගම ආදී කිසිදු සීමාවක් නොතකා විවාහ වී පවුලක් ඇති කිරීමේ අයිතිය ඇත්තේය. විවාහ වීමේදී මෙන්ම විවාහය අවලංගු කිරීමේදී ද ඔවුන් සමාන අයිතිවාසිකම දරයි.

විවාහයට ඇතුළත් කළ යුත්තේ එසේ ඇතුළත් වන ස්ත්රී පුරුෂ දෙදෙනාගේ සම්පූර්ණ නිදහස් කැමැත්ත පිට පමණකි.

සමාජයේ ස්වාභාවික වූත්, මූලික වූත්, සමූහ ඒකකය වන පවුල සමාජයේ හා රාජ්‍යයේ රැකවරණ ලැබීමේ අයිතිය දරයි.

17 වන වගන්තිය

සෑම පුද්ගලයකුටම තනිව මෙන්ම හවුලේ ද දේපළ අයිතිය සඳහා අයිතිවාසිකම ඇත්තේය.

කිසිවෙකු සතු දේපළ බලෙන් අහිමි කිරීමට නොහැකිය.

18 වන වගන්තිය

සිතීමේ, මාද්‍යානමය දැරීමේ හා ආගම ඇදහීමේ නිදහස හුක්කි විදීමේ අයිතිවාසිකම සෑම පුද්ගලයකුටම සතුව ඇත. තම ආගම හෝ විශ්වාසයවෙතස් කිරීමේ නිදහසත්, තනිවම හෝ අන්යයන් සමඟ සමූහ වශයෙන්, පෞද්ගලිකව මෙන්ම ජර්මිද්ධියේ තම ඇදහීම හා ආගම ජර්කට කිරීමේ, ඉගැන්වීමේ, පිළිපැදීමේ, වන්දනා කිරීමේ හා අනුගමනය කිරීමේ නිදහසත් එයට ඇතුළත් වේ.

19 වන වගන්තිය

තම නිදහස් මතය දැරීමට හා ජර්කාන කිරීමට සෑම පුද්ගලයකුටම අයිතිය ඇත. අනුන්ගේ බාධාවක් නොමැතිව, තම මත දැරීමටත්, දේශ සීමා නොසලකා කවර මාධ්‍යයකින් හෝ තොරතුරු ලැබීමට හා දීමටත් ඇති අයිතිය ද ඊට ඇතුළත් ය.

20 වන වගන්තිය

සාමකාමීව එක්රැස්වීමේ හා සංගම පැවැත්වීමේ අයිතිය සෑම පුද්ගලයකු සතුව ඇත.

සමිති සමාගම්වලට බැඳීමට කිසිවෙකුට බලකළ නොහැක.

21 වන වගන්තිය

කෙලින්ම හෝ නිදහස්ව තෝරාගත් නියෝජිතයින් මගින් හෝ තම රටේ රජයට සහභාගී වීමට සෑම පුද්ගලයකුටම අයිතිය ඇත.

තම රටේ රාජ්‍ය සේවයට ඇතුළත් වීමට සෑම පුද්ගලයකුටම සමාන අයිතිවාසිකම ඇත.

රජයේ බලතලවල පදනම වන්නේ ජනතාවගේ කැමැත්තය. මේ කැමැත්ත ජර්කාන වන්නේ සර්වජන ඡන්ද බලය අනුව රහසේ දෙන ඡන්දයෙන් හෝ ඊට සමාන ස්වාධීන ඡන්ද ක්රම මගින් කලින් කලට අවසාජ ලෙසින් පවත්වන ඡන්ද විමසීම මගිනි.

22 වන වගන්තිය

සමාජයට අයත් පුද්ගලයකු වශයෙන් සෑම පුද්ගලයකුටම සමාජ ආරක්ෂාව හිමි වේ. සෑම රාජ්යයකම සංවිධානය හා සම්පත්වලට අනුකූලව තමන්ගේ ගරුත්වයටත්, තම පෞරුෂත්වයේ වර්ධනයටත් අත්යාවශ්යවන ආර්ථික, සමාජමික හා සංස්කෘතික අයිතින් ජාතික ජර්යන්තයන්ගෙන් හා ජාත්යන්තර සහයෝගීතාවයෙන් ද ඒ ඒ රාජ්යයන්ගේ සංවිධාන හා සම්පත්වලට අනුකූලව ද සාක්ෂාත් කර ගැනීමේ හිමිකම සෑම පුද්ගලයකුටම සතුව ඇත්තේය.

23 වන වගන්තිය

වැඩ කිරීමටත්, තම රැකියාව නිදහස්ව තෝරා ගැනීමටත්, සාධාරණ වූත්, යුක්ති යුක්ත වූත් වැඩ කිරීමේ පහසුකම ලැබීමට මෙන්ම විරක්ෂා විපතීන් ආරක්ෂාව ලැබීමටත්, සෑම පුද්ගලයෙකුටම හිමිකම ඇත්තේය.

කිසිදු විශේෂතාවක් හෝ වෙනස්කමක් නොමැතිව සමාන වැඩට සමාන වැටුප් ලැබීමේ අයිතිය සෑම පුද්ගලයකු සතුව ඇත.

වැඩ කරන සෑම පුද්ගලයකුටම තමන්ට හා තම පවුලට මිනිස් ගරුත්වය රැකෙන ජීවනායකට අවශ්ය සාධාරණ වැටුපක් ලැබීමටත්, අවශ්ය වුවහොත් අවශේෂ සමාජ ආරක්ෂාවන්ට රැකවරණ අත්කර ගැනීමටත් අයිතිය ඇත.

ස්වකීය අයිතිවාසිකම ආරක්ෂා කිරීම සඳහා වෘත්තීය සමිති ඇති කර ගැනීමට හා ඒවාට බැඳීමටත් සෑම පුද්ගලයෙකුටම අයිතියක් ඇත.

24 වන වගන්තිය

වැඩ කරන පැ ගණන් පිළිබඳ සීමාවක් ඇතිව කලින් කලට ලැබෙන වැටුප් සහිත නිවාඩු දිනයන් ද ඇතුලුව විවේක ගැනීමේ අයිතිය සෑම පුද්ගලයකුටම සතු වේ.

25 වන වගන්තිය

අහාර, ඇඳුම, නිවාස සා සෞඛ්‍ය සේවා ආරක්ෂාව ද අවශ්ය සමාජසේවා ආරක්ෂාව ද ඇතිව තමන්ගේත් තම පවුලේත් සෞඛ්යයට හා යහපතට ජර්මාණවත් ජීවන තත්ත්වයක් හුක්කි විදීමටත් රැකියාව අහිමිවීම, රෝගාබාධ, දුබලතාව, වැන්දඹු වීම, මහළු බව හා වෙනත් තමන්ට පාලනය නොකළ හැකි ආපදාවලින් ජීවිතාව දුෂ්කර වූ විට රැකවරණ ලැබීමටත් සෑම පුද්ගලයකුටම අයිතියක් ඇත.

මාතෘ භාවය හා ළදරු භාවය විශේෂ උපකාර හා ආරක්ෂාවට උරුම තත්ත්වයෝය. විවාහක හෝ අවිවාහක මව්වරුන්ගෙන් ලැබෙන සියළුම දරුවෝ සමාන ආරක්ෂාවට හිමිකම ඇත්තෝය.

26 වන වගන්තිය

අධ්‍යාපනය ලැබීමට සෑම පුද්ගලයකුටම අයිතියක් ඇත්තේය. ජරාමික හා මූලික අවස්ථාවලදී පමණක්වත් අධ්‍යාපනය නොමිළයේ විය යුතුය. ජරාමික අධ්‍යාපනය අනිවාර්ය විය යුතුය. කාර්මික හා වෘත්තීය අධ්‍යාපනය ලැබීමට සාමාන්යයෙන් අවස්ථාව සැලසිය යුතු වන අතර දක්ෂතා පදනම කොට උසස් අධ්‍යාපනය අත්කර ගැනීමේ අවස්ථාව සමානව සැලසිය යුතුය.

මිනිස් පෞරුෂත්වය පරිපූර්ණ සංවර්ධනයට පත් කරන අතටත්, මානව අයිතිවාසිකම හා මූලික ස්වාධීනතාවයන් පිළිබඳ ගරුත්වය ජර්බල වන අර්ථවත්, අධ්‍යාපනය යොමුකරවිය යුතුය. මිනිස් ජීවිතවලට සියලු රාජ්යයන්, ජාතීන් හා ආගමික කණ්ඩායම අතර අන්යෝන්‍ය අවබෝධයන්, උපේක්ෂාව හා මිත්රත්වයන් වර්ධනය වන අන්දමින් ඒ අධ්‍යාපනය සකස්විය යුතුය. සාමය උදෙසා එක්සත් ජාතීන් ගෙන යන ක්රියාමාර්ගයට ද, එය අනුබලයක් විය යුතුය.

තම දරුවන්ට දිය යුත්තේ කුමන අධ්‍යාපනයක් දැයි තෝරා ගැනීමේ මුල් අයිතිය මව්පියන් සතුය.

27 වන වගන්තිය

සමාජයේ සංස්කෘතික ජීවිතයට නිදහසේ සහභාගී වන්නටත්, කලාවෙන් ආස්වාදය හුක්කි විදීමට හා විද්යාත්මක දියුණුවට සහභාගී වී එහි ජර්නිඵල හුක්කි විදීමටත් සෑම පුද්ගලයකුටම අයිතියක් ඇත්තේය.

තමන්ගේ කර්තෘත්වයෙන් නිෂ්පාදිත විද්යාත්මක, සාහිත්යමය හෝ කලාත්මක කෘතියකින් ජනිත වන අධ්යාත්මික හා භෞතික ඵල ජර්යෝජන රැක ගැනීමේ අයිතිය සෑම පුද්ගලයකු සතුව ඇත.

28 වන වගන්තිය

මෙම ජර්කාගතයෙහි සඳහන් අයිතිවාසිකම හා ස්වාධීනතාවයන් පරිපූර්ණව සාක්ෂාත් කරගත හැකිවන සමාජ හා ජාත්යන්තර රටාවකට සෑම පුද්ගලයකුටම අයිතියක් ඇත.

29 වන වගන්තිය

පුද්ගලයකුගේ පෞරුෂත්වය නිදහස් පරිපූර්ණ සංවර්ධනයකට පත්කර ගැනීමෙහි ලා ඉටු කළයුතු සමාජ යුතුකම රැසක් සෑම පුද්ගලයකු කෙරෙහිම පැවරී ඇත.

පුද්ගලයාගේ අයිතිවාසිකම හා ස්වාධීනතාවයන් ක්රියාත්මක වීමේදී සීමාවන් තිබිය යුත්තේ හුදෙක් අන්යයන්ගේ අයිතිවාසිකම හා ස්වාධීනතා ආරක්ෂාවට පිණිසත්, ජර්ජාතන්තරවාදී සමාජයක මහජන සාමය හා පෞද්‍ය සුහදිද්ධිය ආරක්ෂා වීම පිණිසත් පැනවෙන නීති පද්ධතියක් මගින් පමණි.

එක්සත් ජාතීන්ගේ පරමාර්ථයන් හා ජර්නිපත්තිවලට පටහැනි වන අන්දමකින් මෙම අයිතිවාසිකම හා ස්වාධීනතාවයන් ක්රියාත්මක නොකළ යුතුය.

30 වන වගන්තිය

මේ ජර්කාගතයෙහි සඳහන් කිසිදු අයිතිවාසිකමක් හෝ ස්වාධීනතාවයක් වැනසී යන අන්දමේ කිසිම ක්රියාමාර්ගයකට අයිතියක් කිසිදු රාජ්යයකට, කණ්ඩායමකට හෝ පුද්ගලයකුට අත්වන අන්දමේ අර්ථ නිරූපණයක් මේ ජර්කාගතයෙහි කවරි වගන්තියකින් හෝ නොකළ යුතුය.